

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 416/2016-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja bytom [REDACTED], podanú advokátom Mgr. Slavomírom Trnkócy, Záhradnícka 71, Bratislava, pre namietané porušenie ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 64 CbZm 2/2012-161 z 5. decembra 2014 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 CoZm 16/2015-243 zo 17. februára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júna 2016 prostredníctvom elektronickej podateľne doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja bytom [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), pre namietané porušenie ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica

(ďalej len „okresný súd“) č. k. 64 CbZm 2/2012-161 z 5. decembra 2014 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 41 CoZm 16/2015-243 zo 17. februára 2016.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že „17. 02. 2016 Krajský súd v Banskej Bystrici vydal Rozsudok, č. k. 41 CoZM/16/2015-243 v právnej veci navrhovateľa [REDAKOVANÉ]..., proti odporcovi 1 (sťažovateľovi I v tejto sťažnosti)... a odporcovi 2 (sťažovateľovi II v tejto sťažnosti) o zaplatenie zmenkovej sumy 35.987,70 € s príslušenstvom o odvolaní odporcu 1 a odporcu 2 proti rozhodnutiu Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 64 CbZm/2/2012-161 zo dňa 05. 12. 2014... Sťažovatelia I a II sa na Krajskom súde domáhali ochrany svojich práv, keďže Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica 64 CbZm/2/2012-161 zo dňa 05. 12. 2014 im bolo upreté právo na súdnu a inú právnu ochranu. Sťažovatelia I a II sú presvedčení, že nesprávnou aplikáciou platného právneho poriadku boli ukrátení na svojich právach“, a v zmysle sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu a napadnutého rozsudku okresného súdu „sú povinní plniť, čo by správnej nie striktnie formalistickej aplikácie právneho poriadku, plniť v žiadnom prípade nemuseli“. Podľa názoru sťažovateľov okresný súd a krajský súd mali posudzovať „predmetný právny vzťah z pozície spotrebiteľa, tak ako to v konaní navrhli..., keďže podľa ich právneho názoru išlo jednoznačne o spotrebiteľský vzťah a vzťahovala sa na nich ochrana tak európskeho práva, cez Smernicu 93/13/ERHS, ako aj normy občianskeho práva, vzťahujúce sa na ochranu spotrebiteľa... Ak Krajský súd v Banskej Bystrici považoval námietky sťažovateľov podané na pojednávaní pred Okresným súdom Banská Bystrica alebo vo svojom odvolaní, nepostupoval v zmysle platného právneho poriadku a svoje rozhodnutie tak ani riadne neodôvodnil.“.

Na základe uvedeného sťažovatelia v petite žiadajú, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že rozsudkom okresného súdu č. k. 64 CbZm 2/2012-161 z 5. decembra 2014 a rozsudkom krajského súdu č. k. 41 CoZm 16/2015-243 zo 17. februára 2016 bolo porušené ich základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, aby napadnutý rozsudok okresného súdu a napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a aby sťažovateľom priznal náhradu trov právneho zastúpenia. Okrem toho sťažovatelia žiadajú, aby ústavný

súd vydal predbežné opatrenie, ktorým odloží vykonateľnosť napadnutého rozsudku okresného súdu a napadnutého rozsudku krajského súdu, keďže to podľa ich názoru „*nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom*“.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 20 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd

môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

K námietke porušenia základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu č. k. 64 CbZm 2/2012-161 z 5. decembra 2014

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení práv sťažovateľov a vecne sa zaoberať predloženými sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovatelia nemôžu domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovatelia môžu domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06).

Ústavný súd v tejto súvislosti predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu mohli sťažovatelia podať riadny opravný prostriedok – odvolanie, ktorý, ako to vyplýva z obsahu sťažnosti, aj využili, a odvolací súd o ňom rozhodol.

Keďže napadnuté uznesenie okresného súdu bolo predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

K námietke porušenia základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 CoZm 16/2015-243 zo 17. februára 2016

Uplatnenie právomocí ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania stanovených v § 20 a § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde. V tejto súvislosti ústavný súd opakovane judikuje, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu (III. ÚS 349/2015).

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhovaného dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho zástupca.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Ústavný súd konštatuje, že hoci sťažnosť bola koncipovaná kvalifikovaným právnym zástupcom, jej obsah je neurčitý a nezrozumiteľný, pretože v celom jej odôvodnení sa nenachádza čo i len jediná dostatočne konkrétna a určitá ústavnoprávne relevantná námietka, ktorá by mala svedčať v prospech záveru o porušení označeného práva

sťažovateľov krajským súdom, ktorého ako porušovateľa v petite sťažnosti označili. Ďalším závažným obsahovým nedostatkom sťažnosti je skutočnosť, že sťažovatelia spolu s ňou nedoručili splnomocnenie na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, napadnutý rozsudok krajského súdu, ale ani iné dokumenty v sťažnosti označené ako „*Dôkazy podľa textu*“.

V súvislosti so zisteným rozsahom nedostatkov ústavný súd pripomína, že takýto nedostatok zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti, keďže na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd nedostatky zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania posudzuje (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, IV. ÚS 322/2010, IV. ÚS 399/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 267/2010, II. ÚS 309/2010, III. ÚS 262/2010, III. ÚS 210/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 57/2015, I. ÚS 337/2015).

Ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 zdôraznil, že: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“

Ústavný súd preto so zreteľom na spísanie sťažnosti kvalifikovaným právnym zástupcom konštatuje, že sťažnosť sťažovateľov v časti týkajúcej sa námietky porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu v predloženej podobe vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom o ústavnom súde, že nie je možné preskúmať ani len splnenie procesných

podmienok konania pred ústavným súdom, preto ju z uvedeného dôvodu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri predbežnom prerokovaní.

Nad rámec uvedeného ústavný súd pripomína, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 240/2013). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným (obdobne I. ÚS 313/2010, II. ÚS 134/09, III. ÚS 127/2012).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2016